

РЕФОРМАЦІЯ І ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ХХІ СТОЛІТТЯ

Соломія Гнот, Анастасія Дмитренко

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

У 2017 році християнський світ відзначав 500-річчя від початку духовного відродження, яке увійшло в історію під назвою Реформація. Початком цих змін вважають виступ доктора теології Віттенберзького університету в Німеччині Мартіна Лютера. В основі усієї церковної діяльності було поставлено Біблію. Основними положеннями Реформації стали тези: «тільки Писання», «тільки вірою», «тільки благодаттю», «тільки Христос», «тільки Богу слава».

Глибоку історіософську оцінку цього релігійного феномена було зроблено у працях українських науковців: М. Грушевського [2], М. Драгоманова [3], Д. Чижевського [4] та ін. Дослідники вбачали у Реформації чи не єдине позитивне начало в культурно-національному та релігійно-церковному житті України кінця XVI – першої половини XVII ст.

Ураховуючи вплив Реформації на світ, її потенціал для позитивних змін в Україні, Президент Петро Порошенко підписав Указ «Про відзначення в Україні 500-річчя Реформації».

Головне досягнення Реформації полягало у тому, що людство отримало можливість читати Біблію рідною мовою. За короткий час це суттєво вплинуло на суспільство, а відкриття в галузі охорони здоров'я були лише наслідком того, що Євангеліє торкнулося багатьох сердець, відкритих для божественного керівництва.

Сьогодні в Україні, особливо в молодіжному середовищі, можна спостерігати наявні ознаки негативізму – агресивність, вживання ненормативної лексики, алкоголізм, наркоманію, тютюнопаління та інші речі, які згубно впливають на здоров'я особи й суспільства.

Метою нашого дослідження є розв'язання таких проблем:

1. Сформулювати Божі принципи здоров'я.
2. Розкрити зміст і значення духовного й тілесного на основі Біблії.
3. У процесі інтеграції елементів біблійної освіти в дослідницький процес з'ясувати здоров'язберезні технології, закладені у Святому Писанні.

4. Підкреслити авторитет Біблії як ефективної духовно-виховної ідеології.

У дослідженні використано методи аналізу та синтезу джерел, історико-генетичний, метод систематизації.

Здоров'я людини стало об'єктом вивчення і дослідників у галузі фізичного виховання та спорту. Науковці ЛДУФК (Є. Приступа, М. Данилевич, І. Грибовська, О. Жданова, Ф. Музика, Л. Чеховська, І. Боднар та ін.) пропонують свої розробки та дослідницькі патенти щодо зміцнення і корекції стану здоров'я різних вікових груп населення засобами фізичної культури, спорту, фізичної реабілітації і рекреації. Щорічні всеукраїнські і міжнародні науково-практичні конференції «Здоровий спосіб життя», «Молода спортивна наука України», «Фізична культура, спорт та здоров'я нації» висвітлюють медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту, методологію формування здоров'я нації, різноманітні практики оздоровлення організму людини.

Ідея нерозривного зв'язку між духом, душею і тілом людини відображена в одному із напрямів медицини – психосоматиці. Визначення поняття «здоров'я», згідно з ВООЗ, ґрунтується на позиції, що охоплює комплекс біологічних, соціальних, економічних, наукових та етичних аспектів.

Божі принципи здоров'я чітко викладено в історії творіння, записаній у перших двох розділах книги Буття. Біблія описує як здорове харчування, так і фізичну працю, відпочинок, наголошує на необхідності чистого повітря та сонячного світла, вживання води, довірливих стосунків з Богом – Творцем. Згідно з Біблією, уся їжа поділяється на дозволену й недозволену (Левит 9:3–4); (Левит 3:17); (Левит 10:12) [1].

У Святому Письмі наголошується на важливості гігієни одягу (Левит 13:59), гігієни оселі (Левит 14:37), чистоти території (Повт. Зак. 23:12–14). У книзі Левит 13:2–6 знаходимо ідею карантину [1]. Біблія стверджує, що ми хворіємо через те, що перша пара людей збунтувалася проти Бога і втратила досконалість (Рим. 5:12). З цього часу у світі панують різні хвороби (Матв. 9:12) [1].

На противагу середньовічному розумінню тіла як в'язниці душі, під впливом ідей Реформації, до нас прийшло новозавітне твердження апостола Павла про тіло як храм Божий, оселю Святого Духа, за якою слід доглядати й берегти (1 Кор. 3:16–17); (1 Кор. 6:19); (1 Сол. 5:23) [1]. Згодом ця думка відобразилася у крилатій фразі: «У здоровому тілі – здоровий дух!». У Біблії чітко простежується тісний взаємозв'язок між способом життя людини та її хворобами (Вих. 15:26) [1].

Отже, чим охорона здоров'я ХХІ століття завдячує Реформації, яка принесла в Європу нові принципи, засновані на Євангелії? Час показав, що на зміну сліпій, забобонній вірі прийшла віра розумна, відкрита для дослідження встановлених Богом законів життя. Замість нехтування тілом через звеличення душі було відновлене біблійне розуміння людської істоти, у якому душа й дух розвиваються у тілі, яке водночас є храмом Святого Духа. Присутність Бога визнали в усьому його творінні. Медики усвідомили, що справжнє зцілення тіла можливе лише за умови, коли людина вивчить закони природи й людського тіла, житиме за божественними принципами і прагнутиме до найвищої мети – «доки не відобразиться у вас Христос!» (Гал. 4:19) [1].

Список використаних джерел

1. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту / пер. І. Огієнка. – Київ : Українське Біблійне товариство, 2016. – 1159 с.
2. Грушевський М. З історії релігійної думки на Україні / М. Грушевський. – Київ : Освіта, 1992. – 191 с.
3. Драгоманов М. Вибрані праці / М. Драгоманов // Упор. В. Ф. Погребенник. – Т. 1, кн. 2. – 272 с.
4. Чижевський Д. Лекції з історії української літератури / Д. Чижевський // Українська література. Історія української культури. – Мюнхен-Львів, 1994. – С. 87–95.